

NACRX0022LX5
prvotní identifikátor

Dne: 1.12.2015 Naše značka: NA- 2982-4/05-2015 Vyřizuje/tel.: Stodůlka / 974 847 343

Vaše značka:

ZPRÁVA ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

MÍSTO: Paříž, Francie

ÚČEL CESTY: Účast na 9. setkání projektu Záznamy, znalosti a paměť napříč generacemi (Records, Knowledge and Memory - RK&M - Across Generations Project)

ÚČASTNÍCI CESTY: Mgr. Zbyšek Stodůlka

ZPRÁVU PODÁVÁ: Mgr. Zbyšek Stodůlka

NAVŠTÍVENÉ INSTITUCE: Agentura pro jadernou energii (ENA)

TRVÁNÍ CESTY: 1. – 2. 9. 2015

DATUM VYHOTOVENÍ: 1. 12. 2015

SCHVALUJE: PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka Národního archivu

podepsáno elektronicky

TEXT ZPRÁVY ZE ZAHRANIČNÍ PRACOVNÍ CESTY

ČÁST VŠEOBECNÁ:

1. 9. 2015 odlet Praha 7:10 (AF 5037), přílet Paříž 9:00
2. 9. 2015 odlet Paříž 20:10 (AF 5036), přílet Praha 21:55

ČÁST ODBORNÁ:

Pozvání k účasti Národního archivu na zasedání této iniciativy Agentury pro jadernou energii (NEA) bylo vzneseno jak ze strany Správy úložišť radioaktivních odpadů, tak ze strany samotné NEA.

Úvodní část jednání se věnovala změně formátu činnosti a to transformací na oficiální pracovní skupinu NEA/OECD. Předsedou byl zvolen Stephan Holzel z německé Společnosti pro bezpečnost zařízení a reaktorů (Gesellschaft für Anlagen- und Reaktorsicherheit-GRS). Cílem této pracovní skupiny je zhodnotit různé způsoby dlouhodobého uložení a zpřístupnění informací (min. 5000 let) při konstrukci a provozu radioaktivních úložišť a stanovit pro tuto oblast závazná pravidla, která budou národní regulátoři vyžadovat při povolování. Úzce souvisí s agendou dalších pracovních skupin NEA, například k vytvoření souboru metadat popisující úložiště radioaktivního odpadu (RepMet).

K tématu časové kapsle postupně vystoupili japonští zástupci S. Takeuchi, J. Eto a H. Nakata se zkušeností z konstrukce časové kapsle pro EXPO 1970 v Ósace (první otevřena v roce 2000, druhá bude otevřena v roce 6970). V debatě se diskutoval zejména společenský význam historické reflexe a nutnost zajištění pokynů k manipulaci (u této kapsle na jejím povrchu).

Archeolog C. Holtorf ze švédské university Linnaeus přednesl příspěvek k problematice zachování kulturního dědictví zejména pohledem sociální antropologie, archivář ze švédského Národního archivu Jonas Palm se poté zaměřil na téma různého

kulturního (civilizačního) pojetí při uchování kulturního dědictví (unikátnost v západním pojetí a multiplicita v asijských kulturách).

Další den jednání jsem v části věnující se možnému využití archivů při uchování a zpřístupnění informací o úložištích přednesl obsáhlý referát jednak seznamující účastníky s úkoly Národního archivu, dále stavebně-technickým zabezpečením archivního areálu na Chodovci, rozvojem projektu Národního digitálního archivu, legislativními požadavky na výběr dokumentů za archiválie, možnostmi jejich zpřístupňování a na příkladu SÚRAO se zákonnými povinnostmi stanovenými veřejnoprávními původcům. V diskusi byly probírány otázky personálního zabezpečení (v komparaci s plánovaným specializovaným archivem ve Velké Británii) a možnosti využití mezinárodních archivních standardů pro výměnu metadat. Dále byla ustanovena pracovní skupina k finalizaci návrhu dokumentu s informacemi o úložišti (KIF - Key information file), stanoven harmonogram dosažení cílů skupiny v horizontu 18 měsíců a pokračování prací na znalostní bázi, kterou skupina vytváří.

Skupina se snaží najít systémovou strategii pro uchování stanovených informací a to jak za využití paměťových institucí nebo jiných mechanismů (např. časová kapsle). Zásadním problémem je zejména nemožnost zveřejnění všech obsažených informací, která limituje některé paměťové instituce (např. knihovny a muzea) a také zajištění autenticity a aktuálnosti informace (např. řetězením informací ve více úložištích). Pro zástupce archivů v této skupině bude nutné vypracovat takové postupy, které překlenou rozdílné legislativní prostředí v různých evropských zemích a využijí nástroje pro zpřístupňování metadat o existenci těchto dokumentů. Zároveň bude nutné prokázat a dostatečně přesvědčit odbornou veřejnost o dlouhodobé udržitelnosti těchto řešení.